

2^{ος} ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

I. ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

1. Απόδοση του κειμένου στη νέα ελληνική γλώσσα

Εγώ ήδη παρατήρησα /είδα κάποιους /μερικούς πατέρες /γονείς στους οποίους η μεγάλη αγάπη για τα παιδιά τους έγινε αιτία να μην τα αγαπούν. [...] Επειδή, λοιπόν, βιάζονται /σπεύδουν να πρωτεύσουν /αριστεύσουν τα παιδιά τους γρήγορα /όσο το δυνατόν πιο γρήγορα σε όλα, τα υποβάλλουν σε υπέρμετρους /υπερβολικούς κόπους /μόχθους, τους οποίους αφήνουν στη μέση /διακόπτουν /παρατούν, επειδή κουράζονται, και μάλιστα δεν αποδέχονται /αποκτούν /προσλαμβάνουν τη μάθηση με θετική διάθεση /υπάκουα, επειδή πιέζονται /επιβαρύνονται από όσα κακά παθαίνουν /από τα κακοπαθήματα. Γιατί, όπως ακριβώς τα φυτά με το μέτριο πότισμα /με το λίγο νερό τρέφονται αλλά με το πολύ πνίγονται, με τον ίδιο τρόπο η ψυχή αναπτύσσεται, όταν υποβάλλεται σε μετρημένους κόπους /μόχθους, ενώ με τους υπερβολικούς καταπονείται /βυθίζεται. Πρέπει, λοιπόν, να δίνουμε στα παιδιά ανάσες από τους συνεχείς κόπους /μόχθους, με το να έχουμε στο νου /έχοντας υπόψη /με το να θυμόμαστε /μην ξεχνώντας ότι ολόκληρη η ζωή μας διαιρείται /διαχωρίζεται σε ξεκούραση /άνεση /ανάπαυση και σε προσπάθεια. Γι' αυτόν το λόγο, έχει βρεθεί όχι μόνον η εγρήγορση αλλά και ο ύπνος, όχι μόνον ο πόλεμος αλλά και η ειρήνη, όχι μόνον ο χειμώνας αλλά και η καλοκαιρία, όχι μόνον οι εργασίες /υποχρεώσεις αλλά και οι γιορτές. Με λίγα λόγια, η ανάπαυση είναι το καρύκευμα των κόπων /μόχθων.

MON. 20

2. α)

	1	2	3	4	5	6
1	Ε	Π	Ε	Σ	Ο	Ν
2		Α	Ι		Υ	
3	Τ	Ι	Ν	Α	Σ	
4			Α			Ε
5	Α	Β	Ι	Α		Μ
6	Ρ				Τ	Ε

β) Καταγραφή με πεζά γράμματα και πολυτονικά

Οριζοντίως

1. ἔπεσον
2. αἶ
3. τινάς
5. ἄβια
6. τέ

Καθέτως

1. ἄρ
2. παῖ
3. εἶναι
4. οὔς
6. ἐμέ

MON. 10

3.

Α. πατέρες

→ υποκείμενο του ρήματος ἐπιβάλλουσιν

Β. αὐτοῖς

→ ἔμμεσο αντικείμενο του (δίπτωτου) ρήματος ἐπιβάλλουσιν

Γ. πόνους

→ ἄμεσο αντικείμενο του (δίπτωτου) ρήματος ἐπιβάλλουσιν

Δ. ὑπερμέτρους

→ επιθετικός προσδιορισμός στο (ἄμεσο αντικείμενο του ρήματος ἐπιβάλλουσιν) πόνους

Ε. τάχιον

→ επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο ρήμα ἐπιβάλλουσιν

MON. 10

4.

δεξιός = δέχονται

προαιρετικός = διήρηται, συνελόντι

απόρητος = εἶπεῖν

σπουδαίος = σπεύδοντες, σπουδῆν

πτωτικός = ἐκπίπτουσι

αδιάβλητος = ἐπιβάλλουσι, ὑπερβάλλουσι

πάσχω = κακοπαθείαις

κατάσχεση = συνεχῶν

πλεόνασμα = πολλοῖς

ἀναυδος = ἀπαυδῶντες

MON. 20

5.

Στο απόσπασμα εκφράζεται η αντίθεση του Πλουτάρχου στις υπερβολικές απαιτήσεις των γονιών από τα παιδιά τους, προκειμένου να έχουν άριστες επιδόσεις στο σχολείο. Καταδεικνύεται, επίσης, ο λανθασμένος τρόπος προσέγγισης της μόρφωσης και αναδεικνύεται η σημασία της ανάπαυλας. Στην εποχή μας, όλα τα παραπάνω εξακολουθούν να ισχύουν. Είναι σύνηθες το φαινόμενο γονέων που πιέζουν τα παιδιά τους να πρωτεύσουν με κάθε τίμημα, παραβλέποντας την ανθρώπινη ανάγκη για ξεκούραση. Ως αποτέλεσμα - όπως τότε, έτσι και σήμερα - η βαθύτερη αξία της γνώσης και της αριστείας, συχνά, ακυρώνεται, ο μαθητής αντιμετωπίζει τη μάθηση σαν καταναγκαστικό έργο και δεν καρπώνεται τα οφέλη της. (100 λέξεις)

MON. 20

II. ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ

1. 1δ, 2γ, 3α, 4β

MON. 2

2. 1Σ, 2Λ, 3Σ, 4Λ, 5Σ, 6Λ

MON. 6

3.

κτῆμα ἐς ἀεὶ: Θουκυδίδης*πάντα ῥεῖ*: Ηρόκλειτος*αὐτός ἔφα*: Πυθαγόρας

MON. 3

4.

Ἐξοδος: επισφραγίζει τη λύση της τραγωδίας. Αρχίζει αμέσως μετά το τελευταίο στάσιμο και ακολουθείται από το εξόδιο άσμα του Χορού.**Στάσιμα**: άσματα που έψαλλε ο Χορός, όταν πια είχε λάβει τη θέση του (στάσιν). ήταν εμπνευσμένα από το επεισόδιο που προηγήθηκε, χωρίς να προωθούν την εξωτερική δράση. Συνοδεύονταν από μικρές κινήσεις του Χορού.**Διάνοια**: οι ιδέες, οι σκέψεις των προσώπων και η επιχειρηματολογία τους. Οι ιδέες αυτές συνήθως έχουν διαχρονικό χαρακτήρα.**ἦθος**: ο χαρακτήρας των δρώντων προσώπων και το ποιόν της συμπεριφοράς τους.

MON. 4

5.

Η απαρχή της τραγωδίας είναι στενά συνδεδεμένη με την οργάνωση της πολιτικής ζωής και την ανάπτυξη της δράσης του πολίτη. Οι διδασκαλίες δραμάτων στην Αθήνα απέκτησαν μεγαλύτερη σημασία για τους θεατές, γιατί ήταν διαγωνισμοί κατορθωμάτων μπροστά στα μάτια της κοινότητας και εξέφραζαν το αγωνιστικό πνεύμα της αρχαίας ελληνικής κοινωνίας και τον πολιτικό χαρακτήρα της δημοκρατικής πόλης των Αθηνών. Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι το είδος ανθεί ταυτόχρονα με τη δημοκρατική οργάνωση της πόλης-κράτους της Αθήνας (άμεση συμμετοχή των πολιτών στα κοινά ζητήματα – Εκκλησία του Δήμου, όπου γίνεται αντιπαράθεση απόψεων, διάλογος, σε κλίμα ελευθερίας, ισοτιμίας και ισηγορίας).

MON. 5